

**INFORMACE PRO OBCE
K ZAJIŠTĚNÍ FUNGOVÁNÍ ÚŘADŮ
V SOUVISLOSTI S NOUZOVÝM STAVEM VYHLÁŠENÝM S ÚČINNOSTÍ
OD 29. 3. 2021**

**I.
Nouzový stav**

- Usnesením vlády č. 196 ze dne 26. 2. 2021, publikovaným pod č. 96/2021 Sb., vyhlásila vláda na dobu třiceti dní od 00:00 hodin dne 27. 2. 2021 **nouzový stav** (podle čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky).
- Usnesením vlády č. 314 ze dne 26. 3. 2021, publikovaným pod č. 146/2021 Sb., byl nouzový stav prodloužen do dne 11. 4. 2021.

**II.
Opatření vztahující se k činnosti úřadů v době nouzového stavu
vyhlášeného s účinností od 29. 3. 2021**

a) Krizová opatření vlády

- Vláda současně vydala podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, navazující **krizová opatření**.
- Z vydaných krizových opatření se **fungování úřadů týká především krizové opatření ze dne 26. 2. 2021, č. 199, publikované pod č. 99/2021 Sb., regulující činnost orgánů veřejné moci a správních úřadů** (účinné od 27. 2. 2021 0:00 do 28. 3. 2021, 23:59). **Usnesením vlády č. 315, ze dne 26. 3. 2021, publikovaným pod č. 147/2021 Sb., byla účinnost krizového opatření č. 99/2021 Sb. prodloužena do dne 11. 4. 2021 do 23:59 hod.**
- Tímto krizovým opatřením **uložila** vláda orgánům veřejné moci a správním orgánům (dále jen „orgán“)¹, aby v rámci všech svých pracovišť zahájily omezený provoz vyplývající z nouzového stavu, spočívající v:
 1. **omezení práce a státní služby zejména na ty agendy, jejichž výkon musí být bezpodmínečně kontinuálně zajišťován**, a to zejména k zajištění chodu veřejné správy a služeb veřejné správy v nezbytně nutném rozsahu a plnění úkolů vlády České republiky směřujících k dosažení cílů nouzového stavu; ostatní agendy se vykonávají v rozsahu, který neohrozí níže uvedená opatření nutná k ochraně zdraví státních zaměstnanců, zaměstnanců a dalších úředních osob (dále jen „zaměstnanci“),

¹ Jelikož obecní a krajské orgány jsou orgány veřejné moci (při výkonu veřejné moci), vztahuje se toto krizové opatření i na jejich činnost.

2. **omezení osobního kontaktu zaměstnanců s adresáty veřejné správy** (s žadateli, s jinými účastníky správních řízení) a dalšími externími osobami (dále jen „klienti/veřejnost“) na nezbytně nutnou úroveň; omezení kontaktů se provede zejména takto:
- a) upřednostňováním písemného, elektronického či telefonického kontaktu před osobním ve všech případech, kdy je to možné, avšak při současném umožnění osobního kontaktu klientům/veřejnosti v úředních hodinách,
 - b) přijmem veškerých dokumentů od klientů/veřejnosti pouze prostřednictvím pracoviště podatelny, je-li zřízeno; vždy, kdy je to možné, se upřednostní elektronická komunikace,
 - c) dochází-li ke kontaktům se zaměstnanci jiných orgánů a institucí, přijetím opatření omezujících přímý kontakt; jednání se provádí za zvýšených hygienických opatření,
 - d) výše uvedená opatření se přiměřeně použijí i pro vnitřní styk zaměstnanců v rámci orgánu,
3. **zajišťování chodu jednotlivých útvarů orgánu vždy nejnižším možným počtem zaměstnanců přítomných na pracovišti**, který je nutno zachovat pro činnost orgánu veřejné moci nebo správního orgánu,
4. zajištění činnosti orgánu tak, aby případné karanténní opatření vůči části zaměstnanců neohrozilo akceschopnost orgánu (např. střídání oddělených skupin zaměstnanců orgánu, práce na dálku).

- Dále je vhodné zmínit **usnesení vlády ze dne 18. 3. 2021, č. 299, publikovaným ve Sbírce zákonů pod č. 134/2021 Sb.**, jímž vláda přijala krizové opatření ve smyslu § 5 písm. a) až e) a § 6 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, týkající se **omezení volného pohybu osob**. Toto usnesení bylo následně **změněno usnesením vlády č. 315 ze dne 26. 3. 2021, publikovaným pod č. 147/2021 Sb.**

- Tímto krizovým opatřením (ve znění změny z 26. 3. 2021) vláda s účinností **od 22. 3. 2021 od 0:00 do 11. 4. 2021, do 23:59** omezila volný pohyb osob následujícím způsobem:
- Vláda uložila určité povinnosti všem zaměstnavatelům, tedy i obcím a krajům.
- V bodě III./5 vláda nařídila zaměstnavatelům využívat práci na dálku, pokud ji zaměstnanci mohou vzhledem k charakteru práce a provozním podmínkám vykonávat v místě bydliště.

~~V bodě VIII./1 vláda doporučila zaměstnavatelům podporovat dovolené a placené volno pro zaměstnance a obdobné nástroje uvedené v kolektivní smlouvě a omezit výkon prací, které nejsou významné pro zachování činnosti zaměstnavatele.~~

- Tímto krizovým opatřením vláda rovněž zakázala všem osobám opustit území okresu nebo hlavního města Prahy, na jehož území mají trvalý pobyt nebo bydliště a vstup, pohyb a pobyt na území okresu nebo hlavního města

Prahy všem osobám, které nemají na území tohoto okresu nebo hlavního města Prahy místo svého trvalého pobytu nebo bydliště.

Z tohoto zákazu současně stanovila výjimky v bodě II krizového opatření mj. pro:

- cestu do zaměstnání a k výkonu podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti a k výkonu povinnosti veřejného funkcionáře nebo ústavního činitele,
 - cestu za účelem vyřízení neodkladných úředních záležitostí, včetně zajištění nezbytného doprovodu příbuzných a osob blízkých,
 - cestu zpět do místa svého trvalého pobytu nebo bydliště.
- A nařídila osobám, které dosáhly věku alespoň 15 let, povinnost prokázat důvodnost užití výjimek ze zákazu pohybu mezi územím okresů, resp. hlavního města Prahy. Jde-li o *cesty do zaměstnání a k výkonu podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti a k výkonu povinnosti veřejného funkcionáře nebo ústavního činitele*, prokáže se důvodnost využití této výjimky písemným potvrzením zaměstnavatele nebo orgánu, u kterého dochází k výkonu povinnosti veřejného funkcionáře nebo ústavního činitele, popřípadě pracovní smlouvou nebo zaměstnaneckým nebo obdobným průkazem, obsahujícím potřebné údaje.

b) Mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví

- Kromě výše uvedeného krizového opatření se na jednání na jednání zastupitelstev dále vztahuje **mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 26. 2. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-45/MIN/KAN² [ve znění mimořádného opatření ze dne 19. 3. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-46/MIN/KAN]³.**
- Toto mimořádné opatření všem osobám (až na stanovené výjimky) s účinností ode dne 1. 3. 2021 od 00:00 do odvolání tohoto mimořádného opatření **zakazuje pohyb a pobyt bez ochranných prostředků dýchacích cest (nos, ústa),** kterým je **respirátor nebo obdobný prostředek** (vždy bez výdechového ventilu) naplňující minimálně všechny technické podmínky a požadavky (pro výrobek), včetně filtrační účinnosti alespoň 94 % dle příslušných norem (např. **FFP2/KN 95**), **zdravotnická obličejová maska nebo obdobný prostředek** naplňující minimálně všechny technické podmínky a požadavky (pro výrobek) normy ČSN EN 14683+AC, které brání šíření kapének, a to:
 - a) **ve všech vnitřních prostorech staveb**, mimo bydliště nebo míst ubytování (např. hotelový pokoj),
 - b) na všech ostatních veřejně přístupných místech v zastavěném území obce,

² <https://koronavirus.mzcr.cz/mimoradne-opatreni-noseni-ochrannych-prostredku-dychacich-cest-s-ucinnosti-od-1-3-2021-do-odvolani/>

³ <https://koronavirus.mzcr.cz/zmena-mimoradneho-opatreni-ze-dne-26-unora-2021-k-noseni-ochrannych-prostredku-dychacich-cest-s-ucinnosti-od-20-3-2021-do-odvolani/>

- c) na všech ostatních veřejně přístupných místech, kde dochází na stejném místě a ve stejný čas k přítomnosti alespoň 2 osob vzdálených od sebe méně než 2 metry, nejedná-li se výlučně o členy domácnosti.
- Opatření dále vymezuje určité výjimky. V souvislosti s jednáním zastupitelstev lze zmínit výjimku stanovenou v bodě 3 písm. n) mimořádného opatření, podle níž se zákaz pohybu bez ochrany dýchacích cest *nevztahuje na osoby v době výkonu práce na pracovišti nebo v době výkonu jiné obdobné činnosti po dobu, kdy vykonávají tuto činnost na jednom místě bez přítomnosti jiné osoby.*
 - V bodě 4 opatření bylo všem zaměstnavatelům **s účinností ode dne 1. března 2021 od 00:00 hod. do odvolání** tohoto mimořádného opatření nařízeno vybavit zaměstnance ochrannými prostředky dýchacích cest, uvedenými v bodech 1 a 2, v dostatečném počtu na každou pracovní směnu; toto neplatí, pokud zaměstnanec v době výkonu práce a v souvislosti s výkonem práce nepřichází do fyzického kontaktu s jinými osobami (např. výkon práce na dálku mimo pracoviště zaměstnavatele).

III.

Úřední hodiny

- Vláda žádným krizovým opatřením **neupravila (neomezila) úřední hodiny. Uplatní se proto v plné míře obvyklá pravidla pro stanovení úředních hodin.**
 - Pro **státní orgány** jsou úřední hodiny stanoveny usnesením vlády č. 595 ze dne 25. října 1995, a to (jako minimální) v pondělí a středu od 8 do 17 hodin.
 - Pro **orgány územních samosprávných celků (obcí a krajů)** není usnesení z roku 1995 závazné. Územní samosprávné celky jsou proto oprávněny stanovit úřední hodiny individuálně. **Je tudíž v kompetenci obce, jakým způsobem své úřední hodiny upraví.** Může tak učinit ten orgán, který úřední hodiny v rámci obce stanovil (zastupitelstvo, rada, starosta či tajemník obecního úřadu).

IV.

Shrnutí dopadů opatření na činnost orgánů obce (kraje)

- Na činnost orgánů obcí a krajů se vztahují jak krizová opatření č. 99/2021 Sb. a 134/2021 Sb., jejichž účinnost byla prodloužena do dne 11. 4. 2021 do 23:59 hod., tak mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 26. 2. 2021 (ve znění mimořádného opatření ze dne 19. 3. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-46/MIN/KAN). Z nich vyplývají **mj. tyto požadavky pro činnost úřadu a kontakt s veřejností:**
- Je třeba přijmout vhodná opatření, která přímý osobní kontakt omezí jen na zcela nevyhnutelné případy (typicky po předchozí e-mailové či telefonické domluvě, a za tím účelem je nutné zveřejnit kontaktní telefon a e-mail).

- Obec je povinna (v případech, kdy je to možné) upřednostnit kontakt s veřejností dálkovým způsobem (zejména písemně, telefonicky) před osobním kontaktem (např. zasláním naskenovaných kopií ze správního spisu účastníkovi řízení, aniž by se musel na úřad dostavit)⁴.
 - Osobní kontakt však nelze zcela vyloučit. Osobní kontakt je možný nejen v úředních hodinách, ale i mimo úřední hodiny (optimálně po předchozí telefonické dohodě, potvrzením z objednávkového systému apod.). Přímý kontakt s veřejností včetně vstupu veřejnosti do budovy, však má být omezen jen na nezbytně nutné případy (včetně možnosti např. dojednat individuální podmínky návštěvy předem telefonicky).
 - Při osobním kontaktu je vhodné využívat oddělené přepážky pro styk s veřejností, včetně ochranných pomůcek tak, aby byl přímý kontakt s občany minimalizován.
 - Obce je i nadále povinna zajistit příjem podání (písemností) prostřednictvím (fyzické) podatelny obecního úřadu (v případech, kde je to možné, obec upřednostní elektronickou komunikaci).
 - Při osobním přímém kontaktu, ke kterému dochází mezi zaměstnanci v rámci obecního úřadu, a mezi zaměstnanci obecního úřadu a zaměstnanci jiných orgánů či veřejností, platí povinnost mít ochranné prostředky dýchacích cest, a to respirátor či obdobný prostředek s účinností alespoň 94 % příslušných norem („respirátor FFP2/KN95) nebo zdravotnickou obličejovou maskou či obdobným prostředkem splňujícím minimálně normu ČSN EN 14683+AC, a to za podmínek stanovených mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví.
- Pozn.:** Výjimku z povinnosti mít ochranné prostředky stanoví mimořádné opatření v bodě 3. V této souvislosti lze zmínit výjimku stanovenou v bodě 3 písm. n) mimořádného opatření, podle níž se zákaz pohybu bez ochrany dýchacích cest *nevztahuje na osoby v době výkonu práce na pracovišti nebo v době výkonu jiné obdobné činnosti po dobu, kdy vykonávají tuto činnost na jednom místě bez přítomnosti jiné osoby.*
- Trvá-li klient veřejné správy na osobním styku, avšak odmítne užít ochranné prostředky nosu a úst, resp. dodržovat stanovené podmínky v rozporu s mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví, je možné mu poskytnutí požadované služby odmítnout, ledaže by hrozila závažná újma (např. promeškání lhůty apod.).
 - Není možné omezit činnost úřadu pouze na občany mající trvalý pobyt (bydliště) na území obce, resp. ve správním obvodu pověřeného obecního úřadu či obce s rozšířenou působností.

⁴ Krizové opatření se však nijak nedotklo zákonných požadavků na elektronickou komunikaci s úřady. Proto pokud právní předpis stanoví pro elektronické podání určité kvalifikované požadavky (např. povinnost opatřit podání uznávaným elektronickým podpisem), ani za současného stavu nebude mít relevanci takové podání, které by tento požadavek nespĺnilo (např. nebylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem a nebylo včas doplněno; srov. § 37 odst. 4 správního řádu).

- Zaměstnanec obce, pokud má bydliště mimo území okresu, kde se nachází tato obec, musí v souladu s bodem **IV.1 krizového opatření č. 134/2021 Sb.⁵** prokázat důvod cesty do zaměstnání na území jiného okresu. Je proto třeba zaměstnanci dané písemné potvrzení na jeho žádost vystavit.

Praha 29. 3. 2021

⁵ Povinnost prokázat důvodnost využití této výjimky písemným potvrzením zaměstnavatele nebo orgánu, u kterého dochází k výkonu povinnosti veřejného funkcionáře nebo ústavního činitele, popřípadě pracovní smlouvou nebo zaměstnaneckým nebo obdobným průkazem, obsahují-li potřebné údaje, nebo písemným dokladem s uvedením konkrétního důvodu k výkonu podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti včetně uvedení místa výkonu činnosti a kontaktních údajů objednatele nebo osoby, u které se činnost vykonává.